

Fortegnelse over Danmarks tæger (Hemiptera - Heteroptera)

af N. MØLLER ANDERSEN OG SVEN GAUN

(With a summary: Check-list of Land and Water Bugs of Denmark).

Siden A. C. Jensen-Haarup i 1912 udsendte sit bind om tæger i serien »Danmarks Fauna« er der ikke fremkommet en samlet fortegnelse over Danmarks tæger. Ossiannilsson (1947 og 1953) har ganske vist i sin oversigt over den svenske tægefauna registreret hvilke arter, der på det tidspunkt var kendt fra Danmark, herunder enkelte upublicerede fund, men listen er nu forældet. Senest har Stichel (1955-62) i sit store bestemmelsesværk til Europas tæger medtaget oplysninger om arternes forekomst bl. a. i Danmark, men disse oplysninger er dels forældede, dels i flere tilfælde direkte fejlagtige.

Nærværende fortegnelse omfatter 489 arter. Den er resultatet af en gennemgang af det eksisterende materiale af danske tæger på vore museer samt af forfatternes egne indsamlinger. Da indsamlingsaktiviteten har været meget uensartet fordelt på de forskellige landsdele, må de fleste arters udbredelse inden for landets grænser indtil videre forbigås. Fortegnelsen er derfor begrænset til en artsliste med kommentarer til udvalgte arter, først og fremmest sådanne, der ikke tidligere har været meldt fra Danmark. Forhåbentlig vil fortegnelsen sammen med den påbegyndte revision af tægeafsnittet i »Danmarks Fauna« (familien Miridae; Gaun, i trykken) alligevel kunne øge interessen for denne insektgruppes faunistik.

HISTORISK OVERSIGT

Den ældste fortegnelse over Danmarks tæger blev udgivet af J. C. Schiødte (1869, med tillæg, 1870 og 1871). Heri opregnes i alt 314 arter. Det forholdsvis store tal skyldes først og fremmest Schiødte's meget omfattende indsamlinger i de fleste af landets egne. Fortegnelsen blev senere suppleret af Reuter (1887-88) og Schlick (1890).

I »Danmarks Fauna« omtaler Jensen-Haarup (1912) i alt 382 arter, heri medregnet enkelte arter fundet i det daværende tyske Sønderjylland (Wüst-

Fortegnelse over Danmarks tæger

nei, 1891). Hovedparten af det materiale, der opbevares i vore museer, er imidlertid indsamlet eller bearbejdet efter 1912. Det største bidrag til det forøgede kendskab til vor fauna er utvivlsomt ydet af Oluf Jacobsen, som i årene 1880-1920 tilvejebragte en meget betydelig privatsamling, der nu danner kernen i Zoologisk Museum's danske tægesamling. Af særlig værdi var de indsamlingsrejser han foretog i 1911-18 til Sydsjælland, Lolland-Falster,

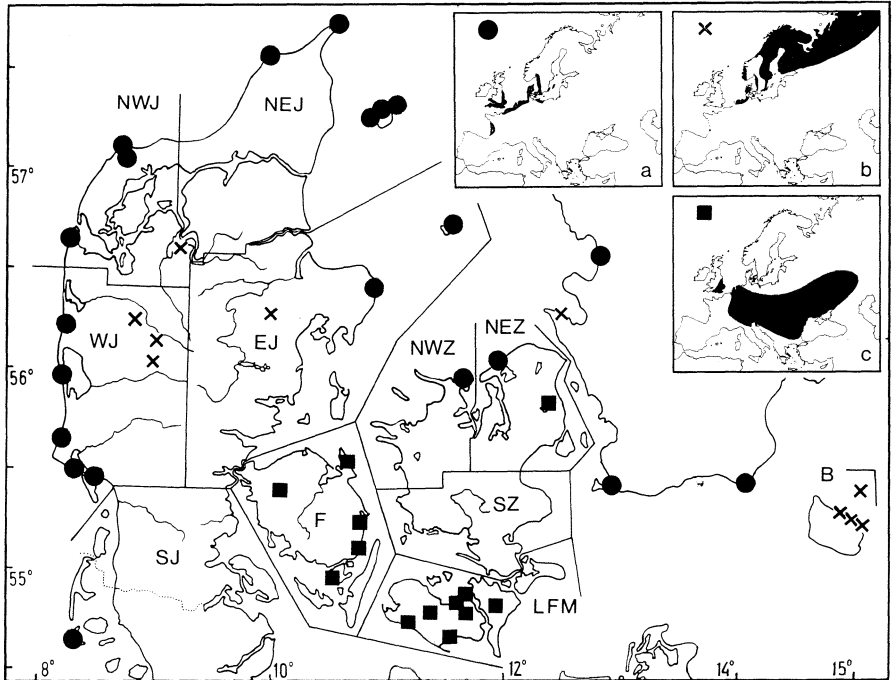

Fig. 1. Eksempler på udbredelsestyper hos danske tæger samt de danske faunistiske distrikters afgrænsning. a, *Trigonotylus elymi* (Thoms.) (atlantisk); b, *Callicorixa producta* (Reut.) (sibirisk); c, *Macrotylus solitarius* (Mey.-Dür) (østlig europæisk); faunistiske distrikter: B, Bornholm; NEZ, Nordøstsjælland; NWZ, Nordvestsjælland; SZ, Sydsjælland; LFM, Lolland-Falster og Møn; F, Fyn; NEJ, Nordøstjylland; NWJ, Nordvestjylland, EJ, Østjylland; WJ, Vestjylland; SJ, Sydjylland.

Fig. 1. Examples of distribution types of Danish bugs and boundaries of faunistic districts in Denmark. a, *Trigonotylus elymi* (Thoms.) (Atlantic); b, *Callicorixa producta* (Reut.) (Siberian); c, *Macrotylus solitarius* (Mey.-Dür) (East-european); faunistic districts: B, Bornholm; NEZ, north-eastern Zealand; NWZ, north-western Zealand; SZ, southern Zealand; LFM, Lolland-Falster and Møn; F, Funen; NEJ, north-eastern Jutland; NWJ, north-western Jutland; EJ, eastern Jutland; WJ, western Jutland; SJ, southern Jutland.

Fyn, Vejle- og Randers-egnen, samt hans gennemgang af R. W. T. Schlick's samling (Jacobsen, 1914, 1915 og 1920). Med disse bidrag forøgedes vor fauna med 45 arter.

Vandtægerne er i faunistisk henseende den bedst kendte tægegruppe herhjemme. Dette skyldes i første række afdøde viceskoleinspektør K. O. Leth, som gennem indsamling og bearbejdelse (1943, 1945 og 1948) af et omfattende og efterhånden landsdækkende materiale tilvejebragte et solidt grundlag for vor viden om de danske vandtægers udbredelse. Denne linie er i de senere år fulgt op af Kaiser (1963, 1964, 1966a og b) og Andersen & Kaiser (1964). K. O. Leth's store samling, der også omfatter landtæger, kom efter hans død til Zoologisk Museum.

De sidste ti-år har især været præget af regionale faunistiske undersøgelser, hvor hovedvægten er lagt på beskrivelsen af et geografisk begrænset områdes tægefauna. Der foreligger nu lokale fortegnelser fra Hansted-reservatet i Thy (Andersen & Böcher, 1965; Kaiser, 1965 og 1966a), fra Molslaboratoriets område (Schjøtz-Christensen, 1966), fra Korshage ved Nykøbing Sjæll. (Böcher, 1967 og 1969) samt fra Læsø (Jacobsen, 1968; Enghoff, 1972). Sådanne rapporter er værdifulde midler til bedømmelse af vore landskabsområders naturværdier og vil givet få stigende betydning i forbindelse med fredningsplanlægning og naturforvaltning i Danmark i de kommende år.

FORTEGNELSEN OG KOMMENTARERNE

I fortegnelsen er optaget alle arter af tæger, der hidtil er fundet i Danmark. Med en enkelt undtagelse (*Syromastus rhombeus*, nr. 430) har forfatterne personligt set materiale fra Danmark af alle arter og verificeret bestemmelser foretaget af andre. Det undersøgte materiale opbevares på Zoologisk Museum, København (ZM) og Naturhistorisk Museum, Århus (NM) samt i den ene af forfatternes privatsamling (coll. Gaun).

Blandt arter, der tidligere har været opført som forekommende i Danmark, er der enkelte, som indtil videre bør stryges fra fortegnelsen. Hertil hører publicerede fund, der har vist sig at bero på fejlbestemmelse, samt fund, der ikke har kunnet bekræftes af forfatterne. Det drejer sig om følgende arter (med kildeangivelse):

Corixa affinis Leach (Jacobsen, 1920).

Sigara venusta (Dougl. & Scott)

(Macan, 1954).

Callicorixa wollastoni (Dougl. & Scott)

(Stichel, 1955-62).

Gerris asper (Fieb.) (Jacobsen, 1914).

Anthocoris limbatus Fieb.

(Jensen-Haarup, 1912).

A. minki Dohrn (Wagner, 1937).

Cimex pipistrelli Jen. (Stichel, 1955-62).

Nabis capsiformis Gmel. (*longipennis*

Costa) (Jensen-Haarup, 1912).

Fortegnelse over Danmarks tæger

- Velia currens* (L.) (Jensen-Haarup, 1912).
Microvelia pygmaea (Duf.) (Jensen-Haarup l.c.).
Trigonotylus pulchellus (Hahn) (Schjötz-Christensen, 1966).
Exolygus punctatus (Zett.) (*rutilans* Horv.) (Ossiannilsson, 1953).
Orthocephalus vittipennis (Herr.-Schäff.) (Jensen-Haarup, 1912).
Globiceps sphaeiformis (Rossi) (Stichel, 1955-62).
Conostethus salinus J. Sahlb. (Jensen-Haarup, 1912).
Sthenarus roseri (Herr.-Schäff.) (Stichel, 1955-62).
Psallus scholtzi Fieb. (Jacobsen, 1920).
Ischnocoris hemipterus (Schill.) (Jensen-Haarup l.c.).
Scolopostethus pictus (Schill.) (Jensen-Haarup l.c.).
Nemocoris falleni F. Sahlb. (Jacobsen, 1915).
Stictopleurus abutilon (Rossi) (Jansson, 1932).
Rhopalus rufus Schill. (Jensen-Haarup, 1912).
Phimodera flori Fieb. (Stichel, 1955-62).
Graphosoma lineatum (L.) (Stichel l.c.).
Eysarcoris aeneus (Scop.) (Stichel l.c.).
Palomena viridissima (Poda) (Stichel l.c.).
Carpocoris purpureipennis (De Geer) (Jensen-Haarup, 1912).
Aethus nigrinus (F.) (Stichel, 1955-62).

Den systematiske navngivning i fortegnelsen er med enkelte ændringer den samme, som er benyttet af Southwood & Leston (1964). Underartsnavne er ikke medtaget. Af synonymy er kun anført navne, som enten er brugt i den danske litteratur fra og med Jensen-Haarup (1912), eller som kan ses benyttet i nyere europæisk litteratur.

De i fortegnelsen med * mærkede arter er kommenteret på siderne 123-128. Numrene i kommentarerne samt i de følgende afsnit henviser til arternes numre i fortegnelsen.

Ved oplysninger om lokaliteter og udbredelse er benyttet forkortelser for de 11 distrikter, som Danmark opdeles i til brug ved faunistisk kortlægning. Forkortelsernes betydning og distrikternes grænser fremgår af kortet, fig. 1.

CORIXIDAE

1. *Micronecta poweri* (Dougl. & Scott) (*borealis* Lundbl.)
- *2. *M. griseola* Horv.
3. *M. minutissima* (L.)
4. *Cymatia bonsdorffi* (C. Sahlb.)
5. *C. coleoprata* (F.)
6. *Glaenocoris propinqua* (Fieb.) (*cavifrons* Thoms.)
7. *Corixa punctata* Illing. (*geoffroyi* Leach)
8. *C. dentipes* Thoms.
9. *C. panzeri* (Fieb.) (*affinis* auctt.)
10. *Hesperocorixa linnei* (Fieb.)
11. *H. sahlbergi* (Fieb.)
12. *H. moesta* (Fieb.)
13. *H. castanea* (Thoms.)
14. *Sigara striata* (L.)
15. *S. longipalis* (J. Sahlb.)
16. *S. falleni* (Fieb.)
17. *S. distincta* (Fieb.)
18. *S. fossarum* (Leach)

19. *S. scotti* (Fieb.)
20. *S. lateralis* (Leach)
(*hieroglyphica* Duf.)
21. *S. stagnalis* (Leach)
(*lugubris* Fieb.)
22. *S. nigrolineata* (Fieb.)
(*fabricii* Fieb.)
23. *S. concinna* (Fieb.)
24. *S. limitata* (Fieb.)
25. *S. semistriata* (Fieb.)
26. *S. hellensi* (C. Sahlb.)
27. *Arctocorisa germari* (Fieb.)
(*variegata* Wallengr.)
- *28. *Callicorixa producta* (Reut.)
29. *C. praeusta* (Fieb.)

NOTONECTIDAE

30. *Notonecta glauca* L.
31. *N. obliqua* Gall.
(*furcata* F.)
- *32. *N. maculata* F.
33. *N. lutea* Müll.
- *34. *N. reuteri* Hung.

PLEIDAE

35. *Plea atomaria* (Pall.)
(*minutissima* auctt.; *leachi*
McGreg. & Kirk.)

NAUCORIDAE

36. *Ilyocoris cimicoides* (L.)

APHELOCHEIRIDAE

37. *Aphelocheirus aestivalis* (F.)
(*montandoni* auctt.)

NEPIDAE

38. *Nepa cinerea* L.
(*rubra* L.)
39. *Ranatra linearis* (L.)

GERRIDAE

40. *Limnopus rufoscutellatus* (Latr.)
41. *Gerris paludum* (F.)
42. *G. najas* (De Geer)

43. *G. lateralis* Schum.
(*asper* auctt.)
44. *G. thoracicus* Schum.
45. *G. gibbifer* Schum.
46. *G. lacustris* (L.)
47. *G. odontogaster* (Zett.)
48. *G. argentatus* Schum.

VELIIDAE

49. *Velia caprai* Tam.
(*currans* auctt.)
- *50. *V. saulii* Tam.
51. *Microvelia reticulata* (Burm.)
(*pygmaea* auctt.)
52. *M. umbricola* Wrobl.
(*danica* Lindb.)

HYDROMETRIDAE

53. *Hydrometra stagnorum* (L.)
54. *H. gracilentata* Horv.

HEBRIDAE

55. *Hebrus ruficeps* (Thoms.)
56. *H. pusillus* (Fall.)

MESOVELIIDAE

57. *Mesovelia furcata* Muls. & Rey

SALDIDAE

58. *Chiloxanthus pilosus* (Fall.)
59. *Salda littoralis* (L.)
60. *S. morio* Zett.
- *61. *S. muelleri* (Gmel.)
62. *Chartoscirta cincta* (Herr.-Schäff.)
63. *Ch. elegantula* (Fall.)
64. *Ch. cocksi* (Curt.)
65. *Halosalda lateralis* (Fall.)
- *66. *Micracanthia marginalis* (Fall.)
67. *Saldula orthochila* (Fieb.)
68. *S. saltatoria* (L.)
69. *S. c-album* (Fieb.)
- *70. *S. opacula* (Zett.)
71. *S. pilosella* (Thoms.)
72. *S. pallipes* (F.)
- *73. *S. palustris* (DougL.)
- *74. *S. arenicola* (Scholtz)

Fortegnelse over Danmarks tæger

DIPSOCORIDAE

75. *Ceratocombus coleoptratus* (Zett.)
 76. *Pachycoleus pusillum*
 (J. Sahlb.)
 *77. *P. waltli* Fieb.
 (*rufescens* J. Sahlb.)

MIRIDAE

78. *Monalocoris filicis* (L.)
 79. *Bryocoris pteridis* (Fall.)
 80. *Bothynotus pilosus* (Boh.)
 *81. *Deraeocoris lutescens* (Schill.)
 82. *D. punctulatus* (Fall.)
 83. *D. ruber* (L.)
 (*seguisinus* Müll.)
 84. *D. scutellaris* (F.)
 85. *Alloeotomus gothicus* (Fall.)
 86. *Campyloneura virgula*
 (Herr.-Schäff.)
 87. *Dicyphus globulifer* (Fall.)
 *88. *D. pallicornis* (Mey.-Dür)
 (*pallidicornis* Reut.)
 89. *D. stachydīs* Reut.
 90. *D. pallidus* (Herr.-Schäff.)
 *91. *D. constrictus* (Boh.)
 92. *D. epilobii* Reut.
 93. *Macrolophus nubilus*
 (Herr.-Schäff.)
 94. *Myrmecoris gracilis* (J. Sahlb.)
 95. *Pithanus maerkeli* (Herr.-Schäff.)
 96. *Acetropis gimmerthali* (Flor)
 *97. *A. carinata* (Herr.-Schäff.)
 98. *Stenodema calcaratum* (Fall.)
 99. *S. trispinosum* Reut.
 100. *S. virens* (L.)
 101. *S. laevigatum* (L.)
 102. *S. holsatum* (F.)
 103. *Notostira elongata* (Geoffr.)
 (*erratica* auctt.)
 *104. *N. erratica* (L.)
 *105. *Megaloceraea recticornis* (Geoffr.)
 *106. *Trigonotylus elymi* (Thoms.)
 (*psammaecolor* Reut.)
 107. *T. ruficornis* (Geoffr.)
 *108. *T. coelestialium* (Kirk.)
 109. *Teratocoris antennatus* (Boh.)
 110. *T. paludum* J. Sahlb.
 111. *T. saundersi* Dougl. & Scott
 (*lineatus* Wagn.)
 112. *Leptopterna dolabrata* (L.)
 113. *L. ferrugata* (Fall.)
 114. *Capsodes gothicus* (L.)
 115. *Dichrooscytus rufipennis* (Fall.)
 116. *D. intermedius* Reut.
 117. *Pantilius tunicatus* (F.)
 118. *Phytocoris ulmi* (L.)
 119. *Ph. varipes* Boh.
 120. *Ph. tiliae* (F.)
 121. *Ph. longipennis* Flor
 122. *Ph. populi* (L.)
 *123. *Ph. dimidiatus* Kirschb.
 124. *Ph. intricatus* Flor
 *125. *Ph. reuteri* Saund.
 126. *Ph. pini* Kirschb.
 127. *Stenotus binotatus* (F.)
 128. *Miris striatus* (L.)
 *129. *Calocoris schmidtī* (Fieb.)
 130. *C. affinis* (Herr.-Schäff.)
 *131. *C. alpestris* (Mey.-Dür)
 (*major* Scholtz)
 132. *C. norvegicus* (Gmel.)
 (*bipunctatus* F.)
 133. *C. roseomaculatus* (De Geer)
 134. *C. sexguttatus* (F.)
 135. *C. biclavatus* (Herr.-Schäff.)
 136. *C. fulvomaculatus* (De Geer)
 137. *C. striatellus* (F.)
 (*quadripunctatus* Vill.;
ochromelas auctt.)
 138. *Adelphocoris lineolatus* (Goeze)
 *139. *A. annulicornis* (J. Sahlb.)
 (*quadripunctatus* F.)
 140. *A. seticornis* (F.)
 141. *Megacoelum infusum*
 (Herr.-Schäff.)
 142. *Capsus ater* (L.)
 *143. *C. wagneri* Rem.
 144. *Liocoris tripustulatus* (F.)
 145. *Charagochilus gyllenhalī* (Fall.)
 146. *Polymerus nigrītus* (Fall.)
 147. *P. vulneratus* (Panz.)
 148. *P. brevicornis* Reut.

- *149. *P. palustris* Reut.
 150. *P. unifasciatus* (F.)
 151. *Camptozygum aequale* (Vill.)
 (*pinastri* Fall.)
 152. *Agnocoris rubicundus* (Fall.)
 153. *Orthops atomarius* (Mey.-Dür)
 154. *O. rubricatus* (Fall.)
 155. *O. cervinus* (Herr.-Schäff.)
 156. *O. campestris* (L.)
 157. *O. kalmi* (L.)
 *158. *O. basalis* (Costa)
 159. *Exolygus rugulipennis* (Popp.)
 (*pubescens* Reut.)
 *160. *E. wagneri* Rem.
 161. *E. pratensis* (L.)
 *162. *E. gemellatus* (Herr.-Schäff.)
 *163. *E. maritimus* Wagn.
 164. *Lygus pabulinus* (L.)
 165. *L. contaminatus* (Fall.)
 166. *L. viridis* (Fall.)
 167. *L. limbatus* (Fall.)
 168. *L. spinolai* (Mey.-Dür)
 169. *L. lucorum* (Mey.-Dür)
 170. *Plesiocoris rugicollis* (Fall.)
 171. *Hallodapus rufescens* (Burm.)
 172. *Systellonotus triguttatus* (L.)
 173. *Pilophorus confusus* (Kirschb.)
 174. *P. clavatus* (L.)
 175. *P. cinnamopterus* (Kirschb.)
 176. *P. perplexus* Dougl. & Scott
 *177. *Halticus luteicollis* Panz.
 178. *H. apterus* (L.)
 179. *Strongylocoris luridus* (Fall.)
 180. *S. leucocephalus* (L.)
 181. *Orthocephalus coriaceus* (F.)
 (*mutabilis* Fall.)
 *182. *O. ferrarii* Reut.
 183. *O. saltator* (Hahn)
 184. *Heterotoma planicornis* (Pall.)
 (*merioptera* auctt.)
 185. *Malacocoris chlorizans* (Panz.)
 186. *Blepharidopterus angulatus* (Fall.)
 (*brevicornis* Wagn.)
 187. *Globiceps flavomaculatus* (F.)
 (*selectus* Fieb.)
 *188. *G. fulvicollis* Yakovl.
 (*flavomaculatus* auctt.)
 189. *Dryophilocoris flavoquadrimaculatus* (De Geer)
 (*flavonotatus* Boh.)
 190. *Cyllocoris histrionicus* (L.)
 191. *Heterocordylus tumidicornis*
 (Herr.-Schäff.)
 192. *H. tibialis* (Hahn)
 193. *H. leptocerus* (Kirschb.)
 194. *H. genistae* Scop.
 195. *Pseudoloxops coccineus*
 (Mey.-Dür)
 196. *Fiebercapsus flaveolus* (Reut.)
 197. *Orthotylus ericetorum* (Fall.)
 198. *O. fuscescens* (Kirschb.)
 199. *O. virescens* (Dougl. & Scott)
 (*chloropterus* Kirschb.)
 200. *O. concolor* (Kirschb.)
 201. *O. flavosparsus* (J. Sahlb.)
 *202. *O. moncreaffi* (Dougl. & Scott)
 203. *O. bilineatus* (Fall.)
 204. *O. marginalis* Reut.
 205. *O. virens* (Fall.)
 206. *O. flavinervis* (Kirschb.)
 207. *O. tenellus* (Fall.)
 208. *O. nassatus* (F.)
 209. *O. viridinervis* (Kirschb.)
 210. *O. diaphanus* (Kirschb.)
 211. *O. prasinus* (Fall.)
 212. *Mecomma ambulans* (Fall.)
 213. *Cyrtorhinus caricis* (Fall.)
 214. *Amblytylus albidus* (Hahn)
 215. *A. nasutus* (Kirschb.)
 216. *A. brevicollis* Fieb.
 217. *Orthonotus rufifrons* (Fall.)
 218. *Phylus coryli* (L.)
 (*avellanae* Mey.-Dür)
 219. *Ph. melanocephalus* (L.)
 220. *Brachyarthrum limitatum* Fieb.
 221. *Plesiodema pinetellum* (Zett.)
 222. *Criocoris crassicornis* (Hahn)
 223. *Atractotomus mali* (Mey.-Dür)
 224. *A. magnicornis* (Fall.)
 225. *Phoenicocoris obscurellus* (Fall.)
 *226. *Ph. dissimilis* Reut.

Fortegnelse over Danmarks tæger

227. *Lopus decolor* (Fall.)
 228. *Macrotylus paykulli* (Fall.)
 *229. *M. solitarius* (Mey.-Dür)
 230. *Chlamydatus pulicarius* (Fall.)
 231. *Ch. pullus* (Reut.)
 232. *Ch. saltitans* (Fall.)
 233. *Tythus geminus* (Flor)
 *234. *T. pygmaeus* (Zett.)
 235. *Hoplomachus thunbergi* (Fall.)
 236. *Megalocoleus pilosus* (Schrank)
 237. *M. molliculus* (Fall.)
 238. *Placochilus seladonicus* (Fall.)
 239. *Conostethus roseus* (Fall.)
 *240. *C. friscus* Wagn.
 (*salinus* auctt.)
 241. *Asciodema fieberi*
 (Dougl. & Scott)
 242. *A. obsoletum* (Fieb.)
 (*ochroleucus* Kirschb.)
 243. *Harpocera thoracica* (Fall.)
 244. *Compsidolon salicellus*
 (Herr.-Schäff.)
 245. *Sthenarus rotermundi* (Scholtz)
 246. *Psallus kolenatii* (Flor)
 247. *Ps. ambiguus* (Fall.)
 248. *Ps. betuleti* (Fall.)
 249. *Ps. luridus* Reut.
 250. *Ps. quercus* (Kirschb.)
 251. *Ps. variabilis* (Fall.)
 *252. *Ps. perrisi* (Muls. & Rey)
 *253. *Ps. wagneri* Ossian.
 254. *Ps. haematodes* (Gmel.)
 (*roseus* F.; *alni* F.)
 255. *Ps. varians* (Herr.-Schäff.)
 256. *Ps. albicinctus* (Kirschb.)
 257. *Ps. alnicola* (Dougl. & Scott)
 258. *Ps. lepidus* Fieb.
 259. *Ps. falleni* Reut.
 *260. *Ps. flavellus* Stichel
 (*minor* Saund.)
 261. *Ps. diminutus* (Kirschb.)
 *262. *Ps. mollis* (Muls. & Rey)
 (*massei* Woodr.)
 263. *Oncotylus punctipes* Reut.
 264. *Monosynamma bohemani* (Fall.)
 *265. *M. maritima* Wagn.
 266. *M. nigritula* (Zett.)
 267. *Plagiognathus vitellinus* (Scholtz)
 268. *P. chrysanthemi* (Wolff)
 269. *P. arbustorum* (F.)
 270. *P. albipennis* (Fall.)
 *271. *P. litoralis* Wagn.
- MICROPHYSIDAE
272. *Loricula pselaphiformis* Curt.
 273. *L. elegantula* (Bär.)
 274. *Myrmedobia coleopterata* (Fall.)
 275. *M. exilis* (Fall.)
 (*tenella* Zett.)
- ANTHOCORIDAE
- *276. *Temnostethus gracilis* Horv.
 277. *T. pusillus* (Herr.-Schäff.)
 278. *Elatophilus stigmatellus* (Zett.)
 279. *Anthocoris nemorum* (L.)
 280. *A. nemoralis* (F.).
 281. *A. amplicollis* Horv.
 282. *A. gallarum-ulmi* (De Geer)
 *283. *A. confusus* Reut.
 *284. *A. simulans* Reut.
 (*minki* auctt.)
 285. *Tetrableps bicuspis*
 (Herr.-Schäff.)
 (*vittata* Fieb.)
 286. *Acomporis pygmaeus* (Fall.)
 *287. *A. alpinus* Reut.
 288. *Orius niger* Wolff
 (*nigra* auctt.)
 289. *O. minutus* (L.)
 *290. *O. vicinus* (Rib.)
 *291. *O. horvathi* (Reut.)
 *292. *O. laticollis* (Reut.)
 *293. *O. majusculus* (Reut.)
 294. *Lyctocoris campestris* (F.)
 295. *Xylocoris lativentris* (J. Sahlb.)
 296. *X. galactinus* (Fieb.)
 297. *X. cursitans* (Fall.)
 298. *X. formicetorum* (Boh.)
 299. *Brachysteles parvicornis* (Costa)
 (*pilicornis* Muls. & Rey)
 300. *Dufouriellus ater* (Duf.)
 *301. *Scoloposcelis pulchella* (Zett.)

CIMICIDAE

302. *Cimex lectularius* L.
 *303. *C. dissimilis* (Horv.)
 *304. *Oeciacus hirundinis* (Lam.)

NABIDAE

305. *Stalia boops* (Schiödte)
 *306. *S. major* (Costa)
 307. *Aptus mirmecoides* (Costa)
 (*lativentris* Boh.)
 308. *Himacerus apterus* (F.)
 309. *Dolichonabis limbatus* (Dahlb.)
 310. *D. lineatus* (Dahlb.)
 311. *Nabis flavomarginatus* Scholtz
 312. *N. ferus* (L.)
 *313. *N. feroides* Rem.
 *314. *N. pseudoferus* Rem.
 315. *N. rugosus* (L.)
 316. *N. ericetorum* Scholtz
 317. *N. brevis* Scholtz

REDUVIIDAE

318. *Empicoris vagabundus* (L.)
 319. *E. culiciformis* (De Geer)
 320. *Pygolampis bidentata* (Goeze)
 321. *Reduvius personatus* (L.)
 322. *Rhinocoris annulatus* (L.)
 323. *Coranus subapterus* (De Geer)

TINGIDAE

324. *Campylosteira verna* (Fall.)
 325. *Acalypta carinata* (Panz.)
 326. *A. platycheila* (Fieb.)
 327. *A. nigrina* (Fall.)
 328. *A. gracilis* Fieb.
 329. *A. parvula* (Fall.)
 330. *Dictyonota strichnocera* Fieb.
 331. *D. tricornis* (Schränk)
 332. *Derephysia foliacea* (Fall.)
 *333. *Stephanitis rhododendri* Horv.
 334. *S. oberti* (Kol.)
 335. *Tingis reticulata* Herr.-Schäff.
 (*ciliata* Fieb.)
 *336. *T. ampliata* (Herr.-Schäff.)
 337. *T. cardui* (L.)
 338. *Physatocheila dumetorum*
 (Herr.-Schäff.)

339. *Ph. costata* (F.)
 (*quadrifasciatus* Wolff)
 340. *Dictyla convergens* (Herr.-Schäff.)
 (*humuli* auctt.)
 341. *D. echii* (Schränk)
 342. *Agramma laeta* (Fall.)

ARADIDAE

343. *Aradus cinnamomeus* (Panz.)
 344. *A. depressus* (F.)
 *345. *A. truncatus* (Fieb.)
 346. *A. crenatus* (Say)
 (*dilatatus* Duf.)
 347. *A. corticalis* (L.)
 348. *A. betulae* (L.)
 *349. *A. brenskei* Reut.
 (*varius* auctt.)

ANEURIDAE

- *350. *Aneurus avenius* (Duf.)
 351. *A. laevis* (F.)

PIESMATIDAE

352. *Piesma capitatum* (Wolff)
 353. *P. maculatum* (Lap.)
 354. *P. quadratum* (Fieb.)
 355. *P. variabile* (Fieb.)

BERYTIDAE

356. *Neides tipularius* (L.)
 (*parallelus* Fieb.)
 357. *Berytinus clavipes* (F.)
 358. *B. minor* (Herr.-Schäff.)
 359. *B. crassipes* (Herr.-Schäff.)
 360. *B. montivagus* (Meyer)
 361. *B. signoreti* (Fieb.)
 362. *Metatropis rufescens*
 (Herr.-Schäff.)
 363. *Metacanthus punctipes* (Germ.)
 (*elegans* Curt.)

LYGAEIDAE

364. *Lygaeus equestris* (L.)
 *365. *Nysius ericae* (Schill.)
 366. *N. thymi* (Wolff)
 *367. *N. senecionis* (Schill.)
 368. *N. helveticus* (Herr.-Schäff.)
 (*lineatus* Costa)

Fortegnelse over Danmarks tæger

369. *Ortholomus punctipennis*
(Herr.-Schäff.)
370. *Kleidocerys resedae* (Panz.)
371. *Cymus clavicularis* (Fall.)
372. *C. glandicolor* Hahn
373. *Ischnodemus sabuleti* (Fall.)
- *374. *Dimorphopterus spinolai* (Sign.)
375. *Geocoris grylloides* (L.)
376. *G. ater* (F.)
377. *Chilacis typhae* (Perris)
378. *Heterogaster urticae* (F.)
379. *Ligyrocoris silvestris* (L.)
380. *Pachybrachius fracticollis* (Schill.)
381. *P. luridus* (Hahn)
382. *Lasiosomus enervis* (Herr.-Schäff.)
383. *Stygnocoris rusticus* (Fall.)
384. *S. fuliginus* (Geoffr.)
(*fuliginosus* auctt.)
385. *S. pygmaeus* (F. Sahlb.)
386. *S. pedestris* (Fall.)
387. *Acompus rufipes* (Wolff)
388. *Plinthus pusillus* (Scholtz)
389. *P. brevipennis* (Latr.)
390. *Ischnocoris angustulus* (Boh.)
(*hemipterus* auctt.)
391. *Drymus sylvaticus* (F.)
- *392. *D. ryeii* Dougl. & Scott
393. *D. brunneus* (F. Sahlb.)
394. *Lamproplax picea* (Flor)
395. *Eremocoris plebejus* (Fall.)
396. *E. abietis* (L.)
397. *Scolopostethus affinis* (Schill.)
398. *S. thomsoni* Reut.
399. *S. decoratus* (Hahn)
400. *S. pilosus* (Reut.)
402. *G. grossipes* (De Geer)
401. *Gastrodes abietum* Bergr.
(*ferrugineus* L.)
403. *Tropistethus holosericeus* (Scholtz)
404. *Pterotmetus staphyliniformis*
(Schill.)
(*staphylinoides* Burm.)
405. *Macrodema micropterum* (Curt.)
- *406. *Pionosomus opacellus* (Horv.)
407. *P. varius* (Wolff)
408. *Gonianotus marginepunctatus*
(Wolff)
409. *Trapezonotus anorus* (Flor)
410. *T. arenarius* (L.)
- *411. *T. desertus* Seid.
- *412. *T. dispar* Stål
(*quadratus* auctt.)
413. *Megalonotus antennatus* (Schill.)
414. *M. praetextatus* (Herr.-Schäff.)
415. *M. dilatatus* (Herr.-Schäff.)
416. *M. chiragra* (F.)
417. *Peritrechus lundi* (Gmel.)
(*sylvestris* auctt.)
418. *P. angusticollis* (F. Sahlb.)
419. *P. geniculatus* (Hahn)
420. *P. nubilus* (Fall.)
421. *P. distinguendus* (Flor)
422. *Sphragisticus nebulosus* (Fall.)
423. *Graptopeltus lynceus* (F.)
424. *Xanthochilus quadratus* (F.)
(*immaculatus* Roy.)
425. *Raglius alboacuminatus* (Goeze)
426. *Rhyparochromus pini* (L.)
427. *Rh. phoeniceus* (Rossi)
- PYRRHOCORIDAE
- *428. *Pyrrhocoris apterus* (L.)
- COREIDAE
429. *Coreus marginatus* (L.)
- *430. *Syromastus rhombeus* (L.)
- *431. *Spathocera dahlmanni* (Schill.)
432. *Arenocoris falleni* (Schill.)
433. *Bathysolen nubilus* (Fall.)
- *434. *Ceraleptus lividus* Stein
435. *Coriomeris denticulatus* (Scop.)
436. *C. scabricornis* (Panz.)
- ALYDIDAE
437. *Alydus calcaratus* (L.)
- RHOPALIDAE
438. *Corizus hyoscyami* (L.)
439. *Aeschyntelus maculatus* (Fieb.)
440. *Rhopalus subrufus* (Gmel.)
441. *Rh. parumpunctatus* Schill.
(*rufus* auctt.)
442. *Brachycarenum tigrinus* (Schill.)
443. *Stictopleurus crassicornis* (L.)

444. *Myrmus miriformis* (Fall.)
 445. *Chorosoma schillingi* (Schum.)
- ACANTHOSOMATIDAE
446. *Acanthosoma haemorrhoidale* (L.)
 447. *Elasmotethus interstinctus* (L.)
 448. *Elasmucha fieberi* (Yakovl.)
 (*picicolor* Westw.)
 449. *E. grisea* (L.)
 *450. *E. ferrugata* (F.)
 451. *Cyphostethus tristriatus* (F.)
- SCUTELLERIDAE
452. *Odontoscelis fuliginosa* (L.)
 453. *O. dorsalis* (F.)
 454. *Phimodera humeralis* (Dalm.)
 455. *Eurygaster austriaca* (Schrank)
 (*nigrocucullata* Goeze)
 *456. *E. maura* (L.)
 457. *E. testudinaria* (Geoffr.)
- PENTATOMIDAE
458. *Podops inuncta* (F.)
 459. *Sciocoris cursitans* (F.)
 (*terreus* Schrank)
 *460. *S. macrocephalus* Fieb.
 461. *Aelia acuminata* (L.)
 462. *Ae. klugi* Hahn
 463. *Ae. rostrata* Boh.
 464. *Neottiglossa pusilla* (Gmel.)
 (*inflexa* Wolff)
 465. *Eysarcoris fabricii* (Kirk.)
 (*melanocephalus* F.)
466. *Stagonomus pusillus*
 (Herr.-Schäff.)
 (*bipunctatus* auctt.)
 467. *Palomena prasina* (L.)
 468. *Holcostethus vernalis* (Wolff)
 469. *Pitedia juniperina* (L.)
 470. *P. pinicola* Muls. & Rey
 *471. *Carporcoris fuscipinus* (Boh.)
 (*purpureipennis* auctt.)
 472. *Dolycoris baccarum* (L.)
 473. *Eurydema oleracea* (L.)
 474. *Eu. dominulus* (Scop.)
 (*festivum* auctt.)
 475. *Eu. ornatum* (L.)
 476. *Pentatoma rufipes* (L.)
 477. *Pinthaeus sanguinipes* (F.)
 478. *Picromerus bidens* (L.)
 479. *Troilus luridus* (F.)
 480. *Rhacognathus punctatus* (L.)
 481. *Jalla dumosa* (L.)
 482. *Zicrona caerulea* (L.)
- CYDNIDAE
483. *Sehirus luctuosus* Muls. & Rey
 484. *S. morio* (L.)
 485. *S. biguttatus* (L.)
 486. *S. bicolor* (L.)
 487. *Legnotus limbosus* (Geoffr.)
 (*albomarginatus* Goeze)
 488. *L. picipes* (Fall.)
 489. *Thyreocoris scarabaeoides* (L.)
2. *griseola*. De danske arter af *Micronecta* er revideret af Kaiser (1966b) hvorved *griseola* for første gang blev meldt fra Danmark (LFM, NWJ, WJ, EJ, SJ).
 28. *producta*. Udbredelse (fig. 1b).
 32. *maculata*. Almindelig i bornholmske rock-pools (B), sjælden og enkeltvis i den øvrige del af landet (NEZ, SZ, F, EJ) (Kaiser, 1964).
 34. *reuteri*. Hidtil sammenblandet med *lutea* (33), men ligesom denne art udbredt i hele landet (Kaiser, 1963).
 50. *saulii*. Påvist som sikkert forekommende i Danmark af Andersen & Kaiser (1964). Foreløbig kun fundet i Vendsyssel (NEJ).
 61. *muelleri*. Røgbølle Sø og Søholt ved Maribo (LFM), Ulstrup Mose ved Langesø (F) samt Esbjerg (WJ). *morio* (60) kendes herefter kun fra fundet ved Hykær i Thy (NWJ) (Andersen & Böcher, 1965).

Fortegnelse over Danmarks tæger

66. *marginalis*. Første gang meldt fra Danmark af Enghoff (1972) ved fund på Læsø og Skagen (NEJ), men også fundet ved Gammelgab (WJ).
70. *opacula*. Et enkelt fund: Tikøb (NEZ), 16. juli 1947, 1 ♂ (Leth, ZM).
73. *palustris*. Tidligere forvekslet med *pallipes* (72), men foreligger nu med sikkerhed fra Læsø (NEJ) (Enghoff, 1972).
74. *arenicola*. Angives som fundet i Danmark af Stichel (1955-62). På ZM findes to eksemplarer fra Westermann's samling etiketteret »Sielland, Aug. 1825«.
77. *waltli*. Den formodede forekomst af denne art (Jacobsen, 1920) kan nu bekræftes af følgende fund: Hillerød (NEZ), 1.-9. aug. 1919, 1 ♂ (Jacobsen, ZM) og Ry (EJ), 14. sept. 1947, 1 ♂ (Leth, ZM).
81. *lutescens*. Et enkelt fund: Holstenshus (F), 11. aug. 1970, 1 eksemplar (Gaun leg. et coll.).
88. *pallicornis*. For nylig meldt fra Læsø (NEJ) af Enghoff (1972). Der foreligger imidlertid flere upublicerede fund fra forskellige egne af landet (NEZ, NWJ, WJ). Lever på fingerbøl (*Digitalis*), en haveplante, der let forvildes.
91. *constrictus*. I antal på *Salvia* ved Gudhjem (B), august 1966 (Josifov, ZM). På ZM desuden enkeltvis fra Vejle og Hobro (EJ).
97. *carinata*. På ZM findes et enkelt eksemplar fra Westermann's samling etiketteret »Sielland, 1825«. Er ikke fundet senere, men findes i Nordtyskland.
104. *erratica*. Må anses for at være meget sjælden her i landet. Hidtil kun fundet i Tisvilde (NEZ), 22. sept. 1912, 1 ♀ (finder ukendt, ZM) og ved Silkeborg (EJ), 2. sept. 1911, 2 ♂♂ 2 ♀♀ (Jensen-Haarup, ZM).
105. *recticornis*. Et enkelt fund: Anholt By (EJ), 12. aug. 1935, 1 ♀ (Bræstrup, ZM). Også kendt fra Sverige.
106. *elymi*. Udbredelse (fig. 1a).
108. *coelestialium*. Forveksles let med *ruficornis* (107) og er sandsynligvis mere udbredt end de spredte fund antyder: Tisvilde, Gilleleje (NEZ), Grenen, Skagen (NEJ), Glyngøre (NWJ). Forekomsten er måske begrænset til kyster.
123. *dimidiatus*. Registreret fra Danmark af Ossiannilsson (1947). Kendt fra flere distrikter (NEZ, NWZ, LFM, EJ).
125. *reuteri*. Meldt fra Sønderborg (SJ) af Wagner (1937), men kendes nu fra flere områder (NEZ, LFM, EJ, NWJ).
129. *schmidtii*. Nyt fund: Folehaven ved Hørsholm (NEZ), 14. juli 1968, 1 ♀ (Ove Jensen, ZM). Tidligere kun kendt gennem fund fra forrige århundrede (Jacobsen, 1920). Bør eftersøges på ask (*Fraxinus*).
131. *alpestris*. Udbredelse (fig. 2c).
139. *annulicornis*. Taget i antal i Radsted og Hydæsskov ved Sakskøbing (LFM) i august (Møller Andersen, ZM) samt ved Rejsby (WJ) (Gaun leg. et coll.). De danske eksemplarer tilhører underarten *innotatus* Reut.
143. *wagneri*. I C. C. R. Larsen's samling (NM) findes eksemplarer af denne art fra Frederiksholms lergrave og Valby (NEZ) samt fra Silkeborg (EJ). Et nyere fund er Rude Skov (NEZ), 3. juli 1963, 2 eksemplarer (Peter Esbjerg, ZM).
149. *palustris*. Udover de første danske fund fra Korshage ved Nykøbing Sjæll. (NWZ) (Böcher, 1967) og Læsø (NEJ) (Enghoff, 1972) kendes arten nu bl. a. fra Hillerød (NEZ), Silkeborg (EJ) og Stoholm (NWJ).
158. *basalis*. Hidtil sammenblandet med *kalmi* (157), men omtrent udbredt som denne, skønt mindre hyppig.

160. *wagneri*. Indtil videre kun kendt fra Gilleleje (NEZ) og Vejle (EJ). Af den vanskelige slægt *Exolygus* (»*Lygus pratensis*« i Jensen-Haarup, 1912) blev arterne *rugulipennis* (159), *pratensis s.str.* (161) og *gemellatus* (162) meldt fra Danmark af Wagn (1954). En gennemgang af det danske materiale af »*pratensis*« har bekræftet forekomsten af disse arter her i landet, med de to førstnævnte som langt de almindeligste. Derimod kan Ossiannilsson's (1953) angivelse af den danske forekomst af *E. punctatus* (Zett.) (*rutilans* Horv.) ikke bekræftes.
162. *gemellatus*. Hidtil kendt fra Ermelunden, Dyrehaven, Nærum (på *Artemisia vulgaris*), Hillerød og Tisvilde (NEZ), samt fra Vejle (EJ).
163. *maritimus*. Taget i antal på mælde (*Atriplex*) på Korshage ved Nykøbing Sjælland (NWZ) (Böcher, 1967). Desuden foreligger fund fra Tisvilde og Gilleleje (NEZ), Læsø (Enghoff, 1972), Ø. Hurup, Hirtsholmene (NEJ), Hanstholm (NWJ), og Mandø Ebbevej (SJ).

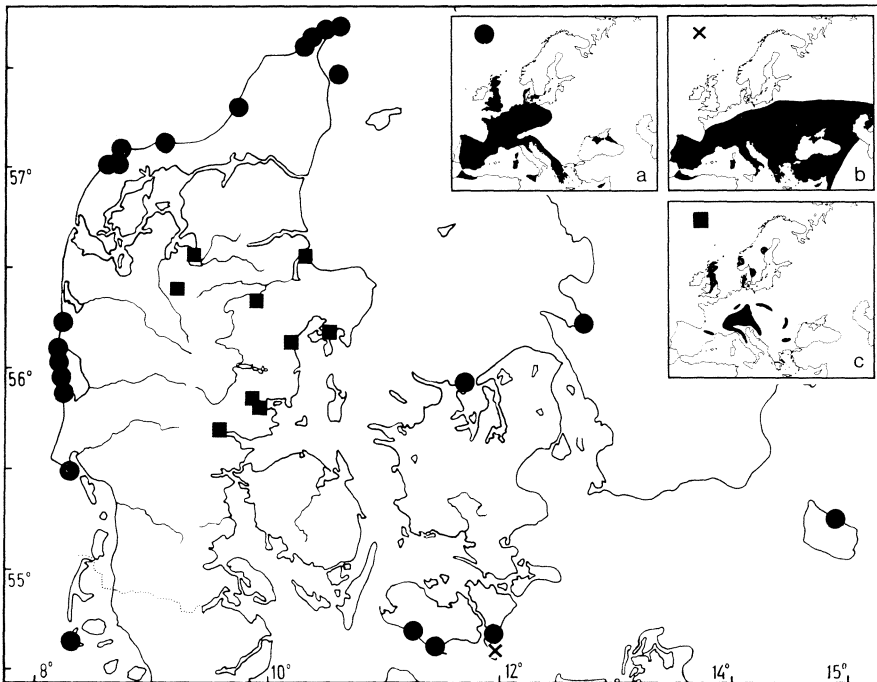

Fig. 2. Eksempler på udbredelsestyper hos danske tæger. a, *Stalia major* (Costa) (vestlig europæisk-mediterran); b, *Sciocoris macrocephalus* Fieb. (holomediterran); c, *Calocoris alpestris* (Mey.-Dür) (boreo-montan).

Fig. 2. Examples of distribution types of Danish bugs. a, *Stalia major* (Costa) (East-european-Mediterranean); b, *Sciocoris macrocephalus* Fieb. (Holomediterranean); c, *Calocoris alpestris* (Mey.-Dür) (Boreo-montane).

Fortegnelse over Danmarks tæger

177. *luteicollis*. Hidtil kun kendt fra Bognæs (NEZ), hvor Oluf Jacobsen tog 3 eksemplarer i 1888. Nu foreligger der et nyere fund fra klippekysten mellem Aarsdale og Nexø (B), 3. aug. 1964, 2 eksemplarer (Hørberg, ZM).
182. *ferrarii*. En sydlig art, der nu også er fundet i Sverige. På NM findes 2 eksemplarer i C. C. R. Larsen's samling. De er begge taget ved Plejelt i Nordøstsjælland (NEZ). Derimod udgår *O. vittipennis* (Herr.-Schäff.), idet det danske materiale af denne art tilhører *saltator* (183).
188. *fulvicollis*. Flere ♀♀ er af F. Ossiannilsson, Uppsala bestemt som *G. salicicola* Reut. mens Ed. Wagner, Hamburg mener, at det er *fulvicollis ssp. cruciatus* Reut. Kun ♂♂ kan med sikkerhed skelnes fra hinanden.
202. *moncreaffi*. En enkelt lokalitet: Mandø Ebbevej (SJ), juli 1969 og 1971 (Gaun leg. et coll.).
226. *dissimilis*. En sydlig art, der ikke er truffet i Nordtyskland. Arten er foreløbig taget ved Stoholm (NWJ) og i Troldekskoven ved Jels (SJ). Værtsplanten er navnlig *Abies alba*, men arten træffes kun fremme i ganske kort tid i slutningen af juni.
229. *solitarius*. En sydøstlig art, der første gang blev taget i 1964 i Guldborgland Stor-skov (LFM) (Møller Andersen, ZM), men siden er fundet på talrige lokaliteter på Lolland-Falster, flere lokaliteter på Fyn (F) samt i Søllerød Kirkeskov og Rude Skov (NEZ) (fig. 1c). Arten træffes på skovgaltetand (*Stachys silvatica*) i sidste halvdel af juli.
234. *pygmaeus*. Omtalt af Böcher (1967) fra Korshage ved Nykøbing Sjæll. (NWZ). Endvidere fundet på Læsø (NEJ) (Enghoff, 1972).
240. *friscus*. Fundet fra Mandø Ebbevej og sydpå (SJ) og langs Limfjorden (NWJ), bl. a. i antal på slap annelgræs (*Puccinellia retroflexa*) (Gaun leg. et coll.). På ZM findes eksemplarer fra Vester Fælled (NEZ).
252. *perrisi*. Meldt fra Læsø (NEJ) (Enghoff, 1972), men iøvrigt almindelig flere steder i landet.
253. *wagneri*. Hidtil kun fundet i Dybdal ved Stoholm (NWJ) (Gaun leg. et coll.).
260. *flavellus*. Fundet på Læsø (NEJ) af Enghoff (1972), men nu også truffet flere andre steder. Arten lever på ask (*Fraxinus*).
262. *mollis*. Kun ♂♂ kan skelnes fra *diminutus* (261) og arten er sikkert mere udbredt end de spredte fund antyder: Gentofte (NEZ), Rørvig (NWZ) og Krabbesholm ved Skive (NWJ).
265. *maritima*. Der hersker stadig tvivl om berettigelsen af denne art samt af *nigritula* (266) (Andersen & Böcher, 1965).
271. *litoralis*. Hertil henføres de eksemplarer af *albipennis* (270), der lever på strandmalurt (*Artemisia maritima*). Det er dog tvivlsomt, om disse fortjener artsstatus (Enghoff, 1972).
276. *gracilis*. Meldt fra Danmark af Ossiannilsson (1947). Tidligere forvekslet med *pusillus* (277), der imidlertid er den sjældneste af de to arter og kun kendt fra Charlottenlund og Boserup (NEZ), Sakskøbing (LFM) samt Madskov (SJ).
283. *confusus*. Alle eksemplarer af denne art omtalt fra Hansted-reservatet (Andersen & Böcher, 1965) tilhører i virkeligheden *nemoralis* (280).
284. *simulans*. Først for nylig udskilt som en særlig art af *confusus*-gruppen (Péricart, 1972). Lever på ask (*Fraxinus*) og foreligger fra det meste af landet (NEZ, SZ, LFM, F, EJ, SJ).

287. *alpinus*. Hidtil fundet ved Nykøbing Fl., i Sundby Storskov og Guldborgland Storskov (LFM) samt ved Sønderborg og Madskov (SJ).
290. *vicinus*. Materialet af »*minutus*« på ZM består af ikke mindre end 5 arter, hvoraf *vicinus* er langt den hyppigste. Den rigtige *minutus* (289) er således kun fundet på Langeland (F) i slutningen af forrige århundrede (Schlick, ZM).
291. *horvathi*. Dyrehaven (NEZ), 7. aug. 1887, 1 ♀ (Schlick, ZM) og 1 ♀ uden etikette.
292. *laticollis*. Nakke pr. Nykøbing Sjæll. (NWZ), 1.-8. aug. 1911, 4 ♂♂ 5 ♀♀ (Jacobsen, ZM).
293. *majusculus*. Dyrehaven, Lyngby, Ørholm (NEZ), Kjeld Skov (LFM), samt »Slesvig« 'SJ?' (Schjødt, ZM).
301. *pulchella*. Første gang meldt fra Rude Skov (NEZ) af Enghoff (1970). Nu er arten også fundet i Ganløse Orned (NEZ).
303. *dissimilis*. Fredensborg Slot (NEZ), 27. juni 1972, flere døde eksemplarer samt levende voksne og nymfer kravlende frem fra sprækker i panel (tilholdssted for dværgflagermus, *Pipistrellus pipistrellus*) (Møller Andersen, ZM). Nymfer taget på dværgflagermus, Gisselfeldt, 10. juli 1969 (N. O. Preuss, ZM) tilhører sikkert også denne art. Det af Jacobsen (1915) omtalte eksemplar af en *Cimex* fundet i en stærerede i en hul bøg i Boserup Skov (sandsynligvis tilholdssted for flagermus), kan ikke med sikkerhed bestemmes.
304. *hirundinis*. Er med sikkerhed kendt fra Danmark, idet der foreligger en lang serie fra Dragør gasværk (NEZ), 25. maj 1952 (Steffensen, ZM).
306. *major*. Udbredt langs vore klitkyster (fig. 2a) (Leth, 1962; Andersen & Böcher, 1965; Böcher, 1967).
313. *feroides*. Sydlig art, der kun er fundet en enkelt gang herhjemme: Jyske Aas (NEJ), sept. 1871, 1 ♂ 1 ♀ (Løvendal, ZM).
314. *pseudoferus*. Udbredt og almindelig i hele landet (Andersen & Böcher, 1965).
333. *rhododendri*. I antal på *Rhododendron* i have, Soesmarke ved Guldborg (LFM). Arten er med sikkerhed indslæbt, men har etableret sig på friland, både herhjemme og i Sverige (Ossiannilsson, 1947 og 1953).
336. *ampliata*. Billitze Mølle, 27. maj 1947, 1 ♀ (Kryger, ZM) samt ved Røgbølle Sø, Maribo (LFM), 29. juni 1964, 1 ♂ (Møller Andersen, ZM).
345. *truncatus*. På ZM findes 2 ♀♀ af denne art fra Sønderborg (SJ), 8. okt. 1881 og 27. apr. 1895 (Wüstnei, ZM).
349. *brenskei*. Af »*Aradus varius*« (Jensen-Haarup, 1912) fandtes på ZM en del eksemplarer fra Lerchenborg Dyrehave (NWZ), taget på bøg af Bergsøe, 1857, samt et enkelt eksemplar fra Sorø (SJ), 1849, stammende fra Drewsen's samling. På grundlag af dette materiale beskrev Gyllensvård (1965) en ny art, *A. longirostris*, der senere (Tamanini, 1972) er blevet reduceret til en underart af *brenskei* Reut.
350. *avenius*. Den almindeligste af vore to *Aneurus*-arter. *laevis* (351) kendes kun fra et enkelt fund: Frejlev Skov (LFM), 12. sept. 1888, 1 ♀ (Jacobsen, ZM).
365. *ericæ*. Hidtil eneste fund: Bagå ved Rønne (B), 9. aug. 1870, 1 ♂ (Løvendal, ZM).
367. *senecionis*. Et enkelt fund af denne sydlige art: Bøtø Strand (LFM), juli 1967, 1 ♂ (Møller Andersen, ZM).
374. *spinolai*. Kun kendt fra Fanø (WJ) (Jensen-Haarup, 1920).
392. *ryei*. Sammenblandet med *sylvaticus* (391), men lige så udbredt som denne (NEZ, NWZ, LFM, EJ, WJ).

Fortegnelse over Danmarks tæger

406. *opacellus*. Hidtil kun fundet ved Bøtø Strand (LFM) (Wagner, 1938).
411. *desertus*. Udbredt, men ikke hyppig (NEZ, LFM, EJ, WJ, NWJ). Et af *Trapezotus*-eksemplarerne fra Hansted-reservatet (Andersen & Böcher, 1965) tilhører denne art og ikke som anført *arenarius* (410). Arten er måske især knyttet til nåleskov eller hedeområder.
412. *dispar*. Hidtil kun kendt fra den sydlige og østlige del af landet (NEZ, SZ, LFM, F, EJ), hvor den især træffes i lysninger i løvskov.
428. *apterus*. Det af Jensen-Haarup (1912) omtalte fund fra Kalundborg-egnen kan ikke verificeres. Derimod kendes fund af ildtægen fra flere lokaliteter på Lolland-Falster (LFM): Stubbekøbing, Vålse Kirke, Sundby ved Nykøbing Fl., Rosenlund ved Thoreby, Saksø Stadion (meddelt af lærer Kaj Pedersen), Maribo Plejehjem og Bremersvold. Lever selskabeligt ved foden af soleksponerede lindetræer.
430. *rhombeus*. Wagner (1937) omtaler denne karakteristiske art som fundet ved »Schmöllehn«, antagelig det nuværende Smølle nord for Broager (SJ). Til trods for at dette fund ikke omtales af Wüstnei (1891), må det uden tvivl stamme fra hans samling, og i så fald fra den del, der befinder sig på museet i Altona (Wagner & Weber, 1967).
431. *dahlmanni*. Hidtil eneste fund: Helvedesbakkerne (B) (Leth, 1940).
434. *lividus*. Denne art blev meldt som ny for landet af Jacobsen (1915) under navnet »Nemocoris falleni Sahlb.«. Foruden fra Bøtø Strand (LFM) kendes arten nu fra følgende lokaliteter: Sillestrup Strand (LFM), Rørvig (NWZ), Virklund (EJ), Læsø (NEJ) (Enghoff, 1972).
450. *ferrugata*. På ZM findes et eksemplar af denne art stammende fra Westermann's samling etiketteret »Sielland, Aug. 1821«.
456. *maura*. Langt størstedelen af det danske materiale af »maura« tilhører som ventet *testudinaria* (457). Den rigtige *maura* kendes dog fra følgende lokaliteter: Bavnodde, Arnager og Saltuna (B), Kongsbjerg og Høvblege på Møn (LFM) samt Sønderborg (SJ).
460. *macrocephalus*. En sydlig art, der nu er fundet ved Bøtø Strand på Sydfalster (LFM), hvor den blev taget i antal (voksne og nymfer) sidst i juli 1967 (Møller Andersen, ZM). Artens tidligere nordgrænse var Mellemtyskland (fig. 2b).
471. *fuscipinus*. Alle undersøgte danske eksemplarer af »purpureipennis« tilhører denne art (Jansson, 1932).

FAUNAENS SAMMENSÆTNING

Antallet af tæger kendt fra Danmark, foreløbig 489 arter, er selv med en forventet tilgang på 6-8 % betydeligt lavere end det registrerede antal arter i de fleste af vore nabolande (tabel 1). Dette er dog ikke uventet, når man tager landets ringe udstrækning og klimatiske og topografiske ensartethed i betragtning. Af tabellen fremgår det desuden, at den danske fauna i sin sammensætning i høj grad ligner den nordvesttyske og svenske, specielt den sydsvenske.

Med undtagelse af vandtægerne, er kendskabet til arternes udbredelse in-

TABEL 1.

Sammenligning mellem tægefaunaen i Danmark og nogle af vore nabolande.

TABLE 1.

Comparison of the heteropterous fauna of Denmark and some neighbouring countries.

Land (Country)	Arter i alt (Species total)	Arter fælles med Danmark (Species shared with Denmark)
Danmark (Denmark)	489	489 (100 %)
Nordvesttyskland (Wagner & Weber, 1967) (North West Germany)	549	469 (96 %)
Sverige (Ossiannilsson, in litt.) (Sweden)	574	454 (93 %)
Britiske Øer (Southwood & Leston, 1964) (British Isles)	532	408 (83 %)
Finland (Linnavuori, 1966-67) (Finland)	465	373 (76 %)

den for landets grænser ret ufuldstændig og langt flere lokalfaunistiske undersøgelser er påkrævet. Dette gælder først og fremmest Bornholm (B), Syd- og Vestsjælland (SZ, NWZ), Fyn (F), Sønderjylland (SJ) samt Nordøstjylland (NEJ) med undtagelse af Læsø (Enghoff, 1972).

Den dybtgående kulturpåvirkning af det danske landskab i de sidste 100 år har naturligvis også påvirket sammensætningen af vor flora og fauna. Desværre har indsamlingsaktiviteten i denne periode været for uensartet til, at vi kan følge eventuelle ændringer i tægefaunaens sammensætning. Til trods for at hovedparten af materialet af tæger i vore samlinger er indsamlet i løbet af de sidste 70 år, omfatter fortegnelsen dog ikke så få arter, der ikke er genfundet i dette århundrede. De fleste af disse arter kendes kun fra indsamlinger foretaget af Schiødte og hans elever. Desuden er der medtaget enkelte arter fra Westermann's samling (ZM) etiketteret »Sjælland« og angivelig samlet i 1820'erne. For mange af disse arter gælder det, at deres fortsatte medlemskab af den danske fauna kan betvivles, og at de derfor bør eftersøges. Det drejer sig om følgende arter:

Saldula arenicola (74)

Deraeocoris scutellaris (84)

Acetropis carinata (97)

Megacoelum infusum (141)

Fortegnelse over Danmarks tæger

<i>Xylocoris lativentris</i> (295)	<i>Piesma variabile</i> (355)
<i>X. formicetorum</i> (298)	<i>Xanthochilus quadratus</i> (424)
<i>Brachysteles parvicornis</i> (299)	<i>Raglius alboacuminatus</i> (425)
<i>Nabis feroides</i> (313)	<i>Syromastus rhombeus</i> (430)
<i>Acalypta platycheila</i> (326)	<i>Stictopleurus crassicornis</i> (443)
<i>Physatocheila dumetorum</i> (338)	<i>Elasmucha ferrugata</i> (450)
<i>Aradus truncatus</i> (345)	<i>Eurygaster austriaca</i> (455)
<i>A. brenskei</i> (349)	<i>Pinthaeus sanguinipes</i> (477)
<i>Aneurys laevis</i> (351)	<i>Legnotus limbosus</i> (487)

Den forøgede indsamlingsaktivitet i de senere år har på den anden side tilført listen enkelte arter, som ikke tidligere var fundet her i landet og stod ubestemte eller fejlbestemte i samlingerne. Deraf kan selvfølgelig ikke sluttet, at det drejer sig om nyligt indvandrede arter. Det er dog vanskeligt at forestille sig, at en art som *Macrotylus solitarius* (229), der nu er almindelig i landets sydlige og østlige dele, har kunnet undgå Oluf Jacobsen's ihærdige indsamlinger i begyndelsen af dette århundrede.

Langt de fleste (over 70 %) af den danske faunas tægearter har en hovedudbredelse, der omfatter det europæiske løvskovsområde, herunder Nordtyskland, Danmark og Sydsverige, eller større dele af Europa og Asien. En mindre del udgør arter med hovedudbredelse i det nordeuropæiske og sibiriske nåleskovsbælte (ca. 15 %) samt i Sydeuropa og Middelhavsområdet (ca. 10 %). De sidste 5 % omfatter arter med atlantisk, boreo-alpin eller boreo-montan udbredelse samt kosmopolitiske eller indslæbte arter. Af sidstnævnte kategori kan nævnes: *Xylocoris galactinus* (296), *Cimex lectularius* (302; menneskets væggelus), *Reduvius personatus* (321) og *Stephanitis rhododendri* (333).

Den største zoogeografiske interesse knytter sig til de arter, der i Danmark befinder sig nær grænsen for deres europæiske udbredelse. Sådanne arter har ofte et pletvist eller karakteristisk, gerne begrænset, udbredelsesmønster inden for landets grænser. Nedenstående artslist er dog næppe udtømmende, da flere arters udbredelse i Europa endnu ikke er tilstrækkelig klarlagt.

A. Arter nær nordøstgrænsen for deres udbredelse.

Hertil hører udpræget atlantiske arter (fig. 1a) samt arter med en vestlig udbredelse i Mellem- og Nordeuropa (fig. 2a). Her i landet træffes de ved vore kyster, først og fremmest langs Jyllands vestkyst, eller udbredt i den vestlige del af landet.

<i>Corixa panzeri</i> (9)	<i>Orthotylus moncreaffi</i> (202)
<i>Sigara scotti</i> (19)	<i>Amblytylus brevicollis</i> (216)
<i>S. stagnalis</i> (21)	<i>Conostethus friscus</i> (240)
<i>Microvelia umbricola</i> (52)	<i>Brachysteles parvicornis</i> (299)
<i>Deraeocoris scutellaris</i> (84)	<i>Stalia major</i> (306)
<i>Trigonotylus elymi</i> (106)	<i>Megalonotus dilatatus</i> (415)

B. Arter nær nord- eller nordvestgrænsen for deres udbredelse.

Hertil hører en række »sydlige« arter, hvoraf flere dog har en mere nordlig udbredelse i den europæiske del af Sovjet og i Sibirien. Mange af disse tæger er varmeelskende og træffes her i landet på syd- eller østvendte kyster eller havskrænter (fig. 2b) eller mere udbredt i den sydlige og østlige del af landet (fig. 1c).

<i>Hesperocorixa moesta</i> (12)	<i>Tingis reticulata</i> (335)
<i>Sigara hellensi</i> (26)	<i>T. ampliata</i> (336)
<i>Plea atomaria</i> (35)	<i>Physatocheila dumetorum</i> (338)
<i>Gerris gibbifer</i> (45)	<i>Berytinus montivagus</i> (360)
<i>Pachycoleus pusillum</i> (76)	<i>Metacanthus punctipes</i> (363)
<i>Deraeocoris lutescens</i> (81)	<i>Nysius senecionis</i> (367)
<i>Campyloneura virgula</i> (86)	<i>Pionosomus opacellus</i> (406)
<i>Acetropis carinata</i> (97)	<i>Trapezonotus anorus</i> (409)
<i>Calocoris schmidtii</i> (129)	<i>T. dispar</i> (412)
<i>C. affinis</i> (130)	<i>Megalonotus praetextatus</i> (414)
<i>Orthops atomarius</i> (153)	<i>Peritrechus lundii</i> (417)
<i>Halticus luteicollis</i> (177)	<i>Xanthochilus quadratus</i> (424)
<i>Orthocephalus ferrarii</i> (182)	<i>Raglius alboacuminatus</i> (425)
<i>Amblytylus albidus</i> (214)	<i>Pyrrhocoris apterus</i> (428)
<i>Criocoris crassicornis</i> (222)	<i>Eurygaster austriaca</i> (455)
<i>Phoenicocoris dissimilis</i> (226)	<i>Sciocoris macrocephalus</i> (460)
<i>Macrotylus solitarius</i> (229)	<i>Aelia klugi</i> (462)
<i>Anthocoris amplicollis</i> (281)	<i>Ae. rostrata</i> (463)
<i>Orius laticollis</i> (292)	<i>Eysarcoris fabricii</i> (465)
<i>Xylocoris lativentris</i> (295)	<i>Eurydema ornatum</i> (475)
<i>Himacerus apterus</i> (308)	<i>Pinthaeus sanguinipes</i> (477)
<i>Nabis feroides</i> (313)	<i>Legnotus limbosus</i> (487)

C. Arter nær sydvestgrænsen for deres udbredelse.

Hertil hører en række »nordlige« arter med hovedudbredelse i Skandinavien, Nordrusland og Sibirien. Her i landet træffes de ofte kystnært samt pletvist inde i landet, ofte i de midtjyske moseområder (fig. 1b)

<i>Sigara longipalis</i> (15)	<i>N. reuteri</i> (34)
<i>Callicorixa producta</i> (28)	<i>Chiloxanthus pilosus</i> (58)
<i>Notonecta lutea</i> (33)	<i>Salda morio</i> (60)

Fortegnelse over Danmarks tæger

<i>S. muelleri</i> (61)	<i>Tytthus geminus</i> (233)
<i>Deraeocoris punctulatus</i> (82)	<i>T. pygmaeus</i> (234)
<i>Teratocoris paludum</i> (110)	<i>Elatophilus stigmatellus</i> (278)
<i>Fieberocapsus flaveolus</i> (196)	<i>Stephanitis oberti</i> (334)

D. Arter med boreo-alpin eller boreo-montan udbredelse.

Enkelte danske tægearter har deres hovedudbredelse delt mellem Nord-europa og Mellemeuropas bjergegne (fig. 2c).

<i>Calocoris alpestris</i> (131)	<i>Arctocoris germari</i> (27)
<i>Exolygus wagneri</i> (160)	<i>Dicyphus constrictus</i> (91)

Under forarbejdet til nærværende fortegnelse har forfatterne modtaget hjælp fra flere personer. Dr. S. L. Tuxen, Zoologisk Museum, København og dr. B. Schjötz-Christensen, Naturhistorisk Museum, Århus, takkes for hjælp ydet i forbindelse med forfatterens arbejde med de to museers samlinger. Prof. F. Ossiannilsson, Uppsala, dr. Ed. Wagner, Hamborg, dr. M. Josifov, Sofia, dr. R. Cobben, Wageningen og dr. I. M. Kerzhner, Leningrad, takkes for hjælp ved bestemmelse samt for lån eller foræring af materiale. For oplysninger og materiale takkes desuden følgende personer: Mag. scient. Jens Böcher, cand. scient. Henrik Enghoff, cand. scient. Peter Esbjerg, lærer Jørgen Hørberg, lærer J. H. Jacobsen, stud. scient. Ove Jensen, mag. scient. E. W. Kaiser, stud. scient. Nils Kolstrup, stud. scient. R. Møbjerg Kristensen, lektor Ellinor Bro Larsen, stud. scient. Ole Lomholdt, lektor Anker Nielsen, lektor Bo Vest Pedersen, lærer Kaj Pedersen og cand. mag. Steen Rasmussen.

SUMMARY:

Check-list of Land and Water Bugs (Hemiptera-Heteroptera) of Denmark.

This is a list of the Heteroptera known from Denmark. When Jensen-Haarup in 1912 published his volume in »Danmarks Fauna« the number of species was 382. Since then, the collections of Danish bugs has been increased by the investigations made by Oluf Jacobsen, K. O. Leth, E. W. Kaiser, Jens Böcher, Henrik Enghoff, the present authors, and other collectors. During the preparation of the list, the authors have studied material of all species but one, *Syromastus rhombeus* (430), which is recorded from South Jutland (SJ) by Wagner (1937). The material is deposited in Zoologisk Museum, Copenhagen (ZM) and Naturhistorisk Museum, Århus (NM) or in coll. Gaun.

The list contains 489 species, a considerably smaller number than known from North-West Germany and Sweden (table 1). A number of species, previously recorded from Denmark, should be excluded (p. 115). Some species (marked by *) are annotated with information about localities, source of literature records, distribution in Denmark, etc. The abbreviations and geographical boundaries of the faunistic districts of Denmark are explained in fig. 1.

On p. 129 is found a list of species not collected during the last 70 years, which have a questionable status in the present fauna. On the other hand, it is difficult to imagine that *Macrotylus solitarius* (229), of which quite recently abundant material has been collected in South and East Denmark, was previously overlooked.

Most of the Danish bugs (more than 70 pct.) have their main distribution area in the deciduous forest region of Central and North Europe, or in greater parts of Eurasia. A smaller number of species extend their range into Denmark from the coniferous forest region of North Europe and Siberia (c. 15 pct.) or from South Europe and the Mediterranean area (c. 10 pct.). On p. 130-132 are listed a number of species which in Denmark live near their distribution limits, and some illustrating examples are mapped: A. Species near their north-eastern limit (fig. 1a, 2a); B. Species near their northern or north-western limit (fig. 1c, 2b); C. Species near their south-western limit (fig. 1b); D. Boreo-alpine or Boreo-montane species (fig. 2c).

LITTERATUR

- Andersen, N. Møller & J. Böcher, 1965: Hansted-Reservatets Entomologi. 12. Landtæger (Heteroptera, Geocorisae). *Ent. Meddr*, 30: 289-300.
- & E. W. Kaiser, 1964: Om *Velia caprai* Tam. og *V. saulii* Tam. i Danmark (Hemiptera, Veliidae). *Flora og fauna*, 70: 93-99.
- Böcher, J., 1967: The Heteroptera fauna of Korshage, Zealand in relation to vegetation in late summer. *Ent. Meddr*, 35: 27-84.
- 1969: The Heteroptera fauna of Korshage, Zealand. II. A comparison July-August of the fauna of the herb stratum. *Ibid.*, 37: 289-312.
- Enghoff, H., 1970: Tægen *Scoloposcelis pulchella* Zett. i Danmark (Het., Anthocoridae). *Ibid.*, 38: 170-171.
- 1972: Landtæger fra Læsø (Heteroptera, Geocorisae). *Ibid.*, 40: 45-59.
- Gaun, S. (i trykken): Tæger, Miridae. *Dann. Fauna*.
- Gyllensvärd, N., 1965: *Aradus longirostris* nov. sp. *Ent. Tidskr.*, 86: 246-248.
- Jacobsen, J. H., 1968: Fund af vandtæger på Læsø. *Flora og fauna*, 74: 52-54.
- Jacobsen, O., 1914: Nye og sjældne danske Tæger. *Ent. Meddr*, 10: 89-95.
- 1915: Nye og sjældne danske Tæger II. *Ibid.*, 10: 246-250.
- 1920: Fund af nye og sjældne Tæger i 1915-19, samt Bemærkninger om nogle Arter, der hidtil stod upaaagtede eller ubestemte i afdøde Konservator Schlicks samling. *Ibid.*, 13: 128-135.
- Jansson, A., 1932: Bidrag till kännedomen om Bornholms Hemiptera Heteroptera. Fam. Nabidae-Scutelleridae. *Ibid.*, 18: 175-185.
- Jensen-Haarup, A. C., 1912: Tæger. *Dann. Fauna*, 12: 1-300.
- 1920: En interessant Forøgelse af vor Tægefauna. *Flora og fauna*, 1920: 61.
- Kaiser, E. W., 1963: Om *Notonecta lutea* O. F. Müller 1776 og *Notonecta reuteri* Hungerford 1933 i Danmark (Hemiptera, Notonectidae). *Ibid.*, 69: 73-86.
- 1964: Om rygsømmeren *Notonecta maculata* Fabr. i Danmark (Hemiptera, Notonectidae). *Ibid.*, 70: 89-92.
- 1965: Hansted-Reservatets Entomologi. 13. Vandtæger (Heteroptera aquatica). *Ent. Meddr*, 30: 301-304.
- 1966a: Vandtæger (Heteroptera aquatica) i Thy. Zootopografiske undersøgelser i Thy, 10. *Flora og fauna*, 72: 43-78.
- 1966b: *Micronecta*-arterne i Danmark (Hemiptera, Corixidae). *Ibid.*, 72: 139-147.
- Leth, K. O., 1940: Fund af Tæger paa Bornholm. *Ibid.*, 46: 35-36.
- 1943: Die Verbreitung der dänischen Wasserwanzen. *Ent. Meddr*, 23: 399-419.

Fortegnelse over Danmarks tæger

- 1945: Oversigt over de danske Vandtægters Udbredelse. *Flora og fauna*, 51: 41-43.
- 1948: Bornholms Vandtæger. *Ent. Meddr*, 25: 237-248.
- 1962: Tægen *Nabis major* Costa. *Flora og fauna*, 68: 195-196.
- Linnavuori, R., 1966-67: Hemiptera I-II. *Animalia Fennica*, 10-11: 1-205 og 1-232.
- Macan, T. T., 1954: The Corixidae (Hemip.) of some Danish lakes. *Hydrobiologia*, 6: 44-69.
- Ossiannilsson, F., 1947: Catalogus Insectorum Sueciae VII. Hemiptera Heteroptera. *Opusc. ent.*, 12: 1-33.
- 1953: Catalogus Insectorum Sueciae, Additamenta. VII. Hemiptera, Heteroptera. *Ibid.*, 18: 101-105.
- Péricart, J., 1972: Hèmiptères, Anthocoridae, Cimicidae et Microphysidae de l'Ouest-Paléarctique. *Faune de l'Europe et du Bassin Méditerranéen*, 7: 1-402.
- Reuter, O. M., 1887-88: Nya Tillägg till Professor Schiødtes »Fortegnelse over de i Danmark levende Tæger«. *Ent. Meddr*, 1. række, 1: 101-113.
- Schiødte, J. C., 1869: Fortegnelse over de i Danmark levende Tæger. *Naturh. Tidsskr.*, 3. række, 6: 161-231.
- 1870: Tillæg til Fortegnelsen over de i Danmark levende Tæger. *Ibid.*, 6: 399-401.
- 1871: Tillæg til fortegnelsen over de i Danmark levende Tæger. *Ibid.*, 7: 540.
- Schjötz-Christensen, B., 1966: Flora og fauna på Mølslaboratoriets forskningsareal. Fortegnelse over hidtil registrerede fund. *Natura juttl.*, 12: 88-148.
- Schlick, R. W. T., 1890: Nye danske Tæger (Hemiptera) I. *Ent. Meddr*, 1. række, 2: 280-282.
- Southwood, T. R. E. & D. Leston, 1964: Heteroptera i Kloet, G. S. & W. D. Hincks: A Check List of British Insects, 2. udg. *Handbk. Ident. Br. Insects*, 11(1): 36-52.
- Stichel, W., 1955-62: Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. II. Europa, bd. 1-4. Berlin-Hermsdorf.
- Tamanini, L., 1972: Osservazioni sugli *Aradus krueperi* Rt., *bureschi* Jos., *ribauti* Wagn. e *longirostris* Gyll. *Boll. Soc. ent. ital.*, 104: 23-27.
- Wagn, O., 1954: Bladtæger (Miridae) og forekomst af frø uden kim hos skærmblostmstrede (Umbelliferae). *Tidsskr. PLAvl*, 58: 58-90.
- Wagner, Ed., 1937: Die Wanzen der Nordmark und Nordwest-Deutschlands. *Verh. Ver. naturw. Heimatforsch.*, 25: 1-68.
- , 1938: Über die Gattung *Pionosomus* (Heteropt., Lygaeidae). *Bombus*, 6: 21-22.
- & H. H. Weber, 1967: Die Heteropterenfauna Nordwestdeutschlands. *Schr. naturw. Ver. Schlesw.-Holst.*, 37: 5-37.
- Wüstnei, W., 1891: Übersicht der im Schleswig-Holstein bisher von mir beobachteten Wanzen. *Ibid.*, 7: 220-246.

Forfatternes adresser/Author's addresses:

N. M. A.: Zoologisk Museum, Universitetsparken 15,
2100 København Ø, Danmark.

S. G.: 7850 Stoholm Jyll., Danmark.